

Datum
2025-03-03Diarienummer
KS/2025:485

*Kommunförvaltningen
Hanna Bernmar
telefon 0304-334245
e-post: hanna.bernmar@orust.se*

Revidering av riktlinje Biståndshandläggning enligt Socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Utskottet för omsorg föreslår kommunstyrelsen besluta att:

Anta två förändringar i riktlinjer för biståndshandläggning enligt Socialtjänstlagen.

Sammanfattning av ärendet

Biståndsenheten på Orust arbetar efter politiskt antagen riktlinje som säger att beslut om hemtjänst följs upp en gång per år.

För vissa personer med hemtjänst är behovet livslångt och de har ofta inte möjlighet att bli friskare eller kunna återfå sina förmågor.

Vi önskar omformulera riktlinjerna så att en biståndshandläggare kan lägga ej tidsbegränsade beslut då de ser att behovet sannolikt inte kommer förändras till det bättre. Att ompröva beslut är tidskrävande för biståndshandläggaren och innebär inte sällan en oro för brukaren, som kan tolka frågorna som att de kan bli av med hjälpen de har så stort behov av i vardagen.

Tidsbegränsningar av beslut har på senare tid fått hård kritik från JO, Justitieombudsmannen, som betonat att kontinuitet vid beslut om insatser är viktigt. JO har också påpekat att eventuella tidsbegränsningar ska motiveras och förklaras. Det måste framgå i bedömningen varför socialnämnden anser att det aktuella beslutet behöver tidsbegränsas, för att det ska vara möjligt för den enskilde att förstå vad det finns för grund för begränsning.

Biståndshandläggare ska även fortsatt tidsbegränsa beslut då de bedömer att behovet av insatsen inte med säkerhet är varaktigt. De skall då motivera behovet av tidsbegränsning i bedömningen. De skall även fortsatt lägga in förbehållet om att omprövning sker vid förändrade förhållanden i sina beslut för att möjliggöra omprövning även i de ej tidsbegränsade besluten.

2025-03-03

KS/2025:485

Den andra förändringen vi önskar lyfta är angående dagverksamhet för de med demenssjukdom.

Vi ser att antalet personer som går på dagverksamhet är relativt få och att insatsen inte når alla de som skulle ha behov utav den. Vi önskar att det inte längre skall vara krav på att ha en konstaterad demenssjukdom utan att det kan räcka att ha minnesproblematik, en demensliknande problematik, för att kunna ges insatsen.

Förändringarna är markerade i rött i bifogat dokument.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-02-19

Riktlinjer för biståndshandläggning enligt SoL

Beslutet skickas till

Sektor omsorg

ORUST KOMMUN
Kommunförvaltningen

Hanna Bernmar
Enhetschef IFO, vuxenenheten

Biståndshandläggning enligt Socialtjänstlagen

Riktlinje

Dokumentinformation

Dokumenttyp: Riktlinje

Antagande diarienummer, beslutsparagraf (första beslutsdatum):

KS/2020:33 § 87 (2020-04-29)

Antagen av: Kommunstyrelsen

Senast reviderat diarienummer, beslutsparagraf (beslutsdatum):

KS/2022:1678 § 253 (2022-11-30)

Giltighetstid: 2020-04-29 – Gäller tillsvidare

Gäller för målgrupp: Sektor omsorg

Dokumentansvarig i förvaltningen: Sektorchef omsorg

Kontakt om styrdokument:

Kommunförvaltningens stab

telefon 0304-33 40 00

e-post: kommun@orust.se

Orust
kommun

Innehåll

Dokumentinformation	0
Inledning	3
Riktlinjernas syfte och målgrupp	3
Kompetens	3
Relaterade styrdokument	3
Förvaltningslagen	3
Offentlighets- och sekretesslagen	3
Socialtjänstlagen	4
Rätt att överklaga	4
Lagen om valfrihetssystem	4
God man/förvaltare	4
Kommunens ansvar - vistelse och hemkommun	4
Fritidsvistelsekommun	4
Öar utan fast förbindelse och nedsatt färjetrafik delar av dygnet	5
Riktlinjer	5
Delegation	5
Ansökan	5
Förenklad utredning	5
Skälig levnadsnivå	5
Gemensamt hushåll	6
Hjälp i hemmet – hemtjänst	6
Insatser av servicekaraktär	6
Städning	6
Fönsterputsning	6
Tvätt och enklare klädvård	6
Bädda rent	7
Matdistribution	7
Ärenden	7
Bäddning	7
Diskning	7
Övriga hushållssysslor	7
Trygghetslarm	7
Personlig omvårdnad	7
Personlig hygien	7
Toalettbesök	7

Biståndshandläggning enligt Socialtjänstlagen - riktlinje

På- och avklädning	7
Förflyttningar	8
Måltidshjälp	8
Stöd vid måltid	8
Dusch	8
Tillsyn	8
Egenvård	8
Social samvaro	8
Nattbesök	8
Korttidsvistelse	8
Växelvård	9
Biståndsbedömt trygghetsboende	9
Särskilt boende	9
Parboende	9
Hospice	9
Övriga insatser	9
Avlösning	9
Ledsagning	10
Handläggningstider	10
Förvalta riktlinjerna	10
Säkerställa styrdokument	10
Avvikelser och förslag	10

Inledning

Den enskilde är ansvarig för sitt liv och för sina beslut. Det innebär ett egenansvar att själv försöka tillgodose sina behov, att till exempel byta bostad när den nuvarande inte motsvarar behoven och att ta del av information om de aktiviteter och hjälpinsatser som finns att tillgå.

Riktlinjernas syfte och målgrupp

Dessa riktlinjer omfattar biståndsbedömning, handläggning samt de SoL-insatser som finns att tillgå inom social omsorg i Orust kommun.

Syftet med riktlinjerna är att oavsett handläggare ska invånarnas likaberättigande följas enligt gällande lagstiftning samt att socialnämndens intentioner för verksamheten tydliggörs. Riktlinjerna syftar huvudsakligen till att vara ett stöd för handläggarna i biståndsbedömningen utifrån den enskildes ansökan och behov. Här klarläggs vilka insatser som vanligtvis beviljas samt i vilken omfattning dessa insatser vanligtvis kan beviljas. Stödet ska leda till en ökad rättssäkerhet för den enskilde i behov av bistånd samt säkerställa att biståndsbeslut i högre omfattning fattas enligt samma eller likartade bedömningsgrunder.

Riktlinjerna är ett komplement till, men inte en ersättning för, de lagar och föreskrifter som styr verksamheter inom området. Riktlinjerna är avsedda att vara normgivande för biståndsbedömning och insatsernas omfattning, bistånd kan dock aldrig vägras den enskilde med hänvisning till att insatsen inte finns med i dessa riktlinjer. Det är alltid den enskildes speciella situation och behov som ska ligga till grund för ett biståndsbeslut.

Kompetens

Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen är en form av myndighetsutövning som kräver en enhetlig och professionell handläggning. Den grundläggande kompetensen uppnås genom högskoleutbildning, kunskap och erfarenhet inom området. Den som handlägger ett ärende måste väga ihop lagstiftning, etik, vetenskap och beprövad erfarenhet till en helhet i sitt arbete.

Relaterade styrdokument

Förvaltningslagen

Förvaltningslagen (Förvaltningslag 1986:223) reglerar hur ärenden som rör enskilda ska handläggas av myndigheten på förvaltningen. I sjunde paragrafen framkommer att handläggningen där enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Offentlighets- och sekretesslagen

Inom socialtjänsten hanteras en mängd uppgifter som berör enskildas personliga förhållanden. Dessa uppgifter skyddas av regler om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Med sekretess menas ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.

Offentlighetsprincipen är inskriven i våra grundlagar och innebär att allmänheten har rätt att ta del av myndigheters allmänna handlingar. I principen innefattas också yttrandefriheten. Inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården m.fl. områden är dock offentlighetsprincipen starkt begränsad av sekretess.

Kommunen arbetar utefter Allmänna dataskyddsförordningen, förkortat GDPR, en europeisk förordning med syftet att stärka skyddet för fysiska personer vid behandling av personuppgifter inom Europeiska unionen.

Socialtjänstlagen

Enligt 5 kap. 4, 5,7 § Socialtjänstlagen skall socialnämnden verka för att yngre och äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund).

Enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen har den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Enligt socialtjänstlagens 5 kap.10 § ska socialnämnden erbjuda stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller har ett funktionshinder. Med anhörigstöd avses de insatser som fysiskt, psykiskt och socialt underlättar den anhöriges situation.

Den enskilde skall genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet skall utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Biståndsbestämmelsen i 4 kap. 1 § SoL har utformats som en rättighetsbestämmelse avseende alla former av socialt bistånd. Alla former av biståndsbeslut skall kunna överklagas genom förvaltningsbesvär.

Rätt att överklaga

Rätten att överklaga regleras i 16 kap. SoL där det framgår att vissa beslut enligt socialtjänstlagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det gäller bl.a. beslut om bistånd enligt 4 kap.1 § SoL samt beslut om avgifter enligt 8 kap. 4-9 § SoL

Lagen om valfrihetssystem

Lag (2008:962) om valfrihetssystem, LoV. Orust kommun tillämpar i dagsläget inte Lagen om Valfrihetssystem.

God man/förvaltare

Den som på grund av funktionsvariation har svårt att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person har möjlighet att ansöka om god man eller förvaltare.

Kommunens ansvar - vistelse och hemkommun

Ansökan från enskild bosatt i annan kommun enligt SoL 2:2: Kommunen har ansvar för alla som vistas i kommunen, även för de som endast är på besök. Dessa har rätt att ansöka om insatser för behov som uppstår under vistelsen och som behöver utföras i Orust kommun innan personen kan återvända till sin hemkommun. Ärendet ska handläggas och bedömas på samma sätt som om personen var boende i kommunen. Med denna princip fastslår man kommunens yttersta ansvar.

Fritidsvistelsekommun

Det är bosättningskommunen som skall lämna den enskilde stöd och hjälp om det är en tillfällig vistelse i en annan kommun exempelvis vid semester. Den enskilde ansöker om insatserna i sin bosättningskommun som i god tid ska vända sig till vistelsekommunen.

Öar utan fast förbindelse och nedsatt färjetrafik delar av dygnet

Biståndsbeslutet beror inte på var personen bor utan på personens behov. Orust kommun kan ha svårt att verkställa alla beslut om en person bor på en ö utan fast förbindelse.

Riktlinjer

Delegation

Kommunstyrelsen har antagit en delegationsordning där det regleras vilken tjänsteperson som har rätt att fatta beslut i olika frågor.

Ansökan

En ansökan om bistånd ska alltid utredas. Utredningsskyldigheten framgår av 11 kap. 1 § SoL. Den enskildes ansökan om bistånd prövas individuellt utifrån den enskildes behov och önskemål. En utredning ska leda fram till ett beslut såvida inte ansökan om bistånd återkallas. Beslutet ska vara skriftligt. Biståndshandläggaren ska i sin bedömning ta hänsyn till den enskildes önskemål och behov inom ramen för socialtjänstlagens intentioner och med beaktande av en god ekonomisk hushållning enl. 8 kap. 1 § KL)

I beslutet ska framgå vilken eller vilka insatser som beviljas och omfattning samt om beslutet är tidsbegränsat eller gäller tillsvidare. Beslut ska omprövas vid förändringar i hjälpbehovet eller efter ansökan av den enskilde. Vid bedömd varaktig funktionsnedsättning sätts ingen tidsbegränsning i beslutet. Nämnden ansvarar för att den enskilde får den beviljade insatsen och att insatsen är av god kvalitet, detta följs upp av biståndshandläggare utifrån standardiserad uppföljningsmall, en gång per år vid dagliga insatser och omvårdnadsinsatser och en gång vartannat år vid sällaninsatser och insatser av servicekaraktär.

Förenklad utredning

När en brukare ska gå hem från sjukhus eller korttidsenheten eller då en brukare har behov av en ny utredning på grund av nytillkomna omfattande behov ska biståndshandläggarna använda modulen förenklad utredning i verksamhetssystemet för snabbt kunna få till en generell beställning till hemtjänsten. Den ska sedan följas upp inom tre veckor och biståndshandläggaren ska då göra en mer individuell utredning och bedömning av fortsatta insatser.

Skälig levnadsnivå

De insatser som beviljas ska tillförsäkra en skälig levnadsnivå. Begreppet skälig levnadsnivå har ingen exakt definition. I förarbetena till den tidigare socialtjänstlagen anges att fastställandet av vilken levnadsnivå som anses skälig måste överlämnas till kommunerna att fastställa. Dessa riktlinjer fastställer Orust kommuns tolkning av skälig levnadsnivå.

Skälig levnadsnivå beskriver nivån på kvaliteten och den levnadsstandard som lagen garanterar. Vad som är skäligt bedöms individuellt gentemot den enskildes livssituation och allmänt gentemot aktuell praxis och rättsläge. Begreppet kan också ses som ett uttryck för vissa minimikrav på tjänstens kvalitet. I förarbetena till socialtjänstlagen (prop. 2000/01:80 s. 91) framgår att det inte finns en obegränsad frihet för den enskilde att själv välja tjänster oberoende av kostnad. En tolkning får göras av begreppet skälig levnadsnivå mot bakgrund av den yttersta garanti för medborgarnas livsföring i olika avseenden. Det utesluter inte att när likvärdiga insatser finns att tillgå, kan kommunen ges möjlighet att välja det billigaste alternativet.

Det är den enskildes behov och inte dennes ekonomi som ska vara avgörande för rätten till en insats (prop. 2000/01:80 s. 95). En biståndsbedömning innebär att nämnden prövar den

enskildes ansökan mot 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen om rätt till bistånd för att uppnå skälig levnadsnivå.

Gemensamt hushåll

I en familj där vuxna personer lever i hushållsgemenskap bör utgångspunkten för bedömning vara att man normalt ger varandra viss praktisk hjälp inom en familj. Däremot kan mer omfattande vårdbehov inte anses ligga inom ramen för vad man normalt bistår varandra med inom familjen. Denna bedömning gäller oavsett om det handlar om makar, partnerskap eller sammanboende eller när det finns hemmavarande barn över 18 år. Några särskilda skäl att göra avsteg från denna bedömning beaktas normalt inte.

Hjälp i hemmet – hemtjänst

Hjälp i hemmet kan indelas i uppgifter av servicekaraktär och personlig omsorg. Syftet med hjälpen ska vara att bevara och/eller återhämta den enskildes förmågor. Den ges bara när behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. I beskrivningarna nedan framgår hur insatserna i normalfallet beviljas men i alla beslut finns möjlighet att anpassa besluten om särskilda behov finns.

Insatser av servicekaraktär

Gemensamt för alla serviceinsatser är att de enbart beviljas om alla parter i hushållet har behov.

Städning

Städning beviljas var tredje vecka om inte särskilda behov (t.ex. allergi) finns. Städningen omfattar 2 rum och kök (sovrums, kök, rum för samvaro/vardagsrum, hygienutrymmen/toalett/badrum samt hall). För sammanboende kan städning av två sovrum beviljas (förutsatt att även den andre parten är beviljad insatsen städ).

Om bostaden är större städas inte hela bostaden vid varje tillfälle. Den enskilde kommer själv överens med utföraren vilka utrymmen som ska städas.

Städningen omfattar normalt damma/avtorkning, dammsugning och våttorkning av golv samt städning av badrum/toalett. Underhållsstädning kan beviljas i särskilda fall, normalt sett en gång i veckan. Städning som utförs mer sällan, t.ex. rengöring av kyl/frys, spis, fläkt o.s.v. ingår i den beviljade insatsen. I insatsen ingår även enklare avtorkning av rullstol, rollator och övriga hjälpmedel. Den enskilde tillhandahåller själv städmaterial och rengöringsmedel som uppfyller arbetsmiljökrav. Handläggningstid 3 veckor.

Fönsterputsning

Fönsterputsning beviljas i normalfallet två gånger per år och likt städningen omfattar fönsterputsning enbart två rum och kök. Den enskilde tillhandahåller själv material och rengöringsmedel som uppfyller arbetsmiljökrav. Handläggningstid 3 veckor.

Tvätt och enklare klädvård

Insatsen omfattar maskintvätt av kläder samt sänglinne och handdukar. För- och efterarbete till exempel klädvård samt att lägga in tvätten i skåp ingår, om inget annat framgår i utredningen.

Även strykning av enstaka plagg ingår. Hjälp med tvätt beviljas i normalfallet varannan vecka.

Den enskilde tillhandahåller tvätt- och sköljmedel som uppfyller arbetsmiljökrav.

Handläggningstid 3 veckor.

Bädda rent

Insatsen beviljas i normalfallet varannan vecka. Handläggningstid 3 veckor.

Inköp

Inköp omfattar inhandling av mat- och hushållsartiklar. Insatsen beviljas i normalfallet vid ett tillfälle per vecka. I insatsen ingår hjälp med att skriva inköpslista, rensa ut utgångna varor i kylskåpet om så behövs samt ställa in varor i kylskåp/skafferi om inget annat framgår i utredning. Handläggningstid 1 vecka.

Matdistribution

I insatsen ingår att få hem färdiglagad middagsmat från upphandlat företag. Handläggningstid 3 veckor.

Ärenden

I insatsen ingår att hjälp med att få hem apoteksvaror, paket som kommer via postombud, inköp på systembolag eller andra enklare ärenden. Insatsen beviljas i normalfallet en gång per vecka. Handläggningstid 3 veckor.

Bäddning

Insatsen beviljas i normalfallet dagligen. Handläggningstid 1 vecka.

Diskning

Insatsen beviljas i normalfallet dagligen. Handläggningstid 1 vecka.

Övriga hushållssysslor

I insatsen ingår hushållssysslor såsom att vattna blommor, sophantering, hämta post och skötsel av husdjur. Utförs i normalfallet en gång dagligen beroende på insatsens karaktär. Handläggningstid 1 vecka.

Trygghetslarm

Trygghetslarm beviljas enligt 4 kap. 2a § förenklad biståndsbedömning till personer över 80 år. I annat fall beviljas trygghetslarm om behov föreligger. Handläggningstid 3 veckor.

Personlig omvårdnad

Med personlig omvårdnad menas insatser som är direkt riktade till den enskilde för att tillgodose dennes grundläggande behov. Handläggningstid 1 vecka.

Personlig hygien

I insatsen ingår hjälp med daglig övre och nedre tvätt, tandborstning, rakning, insmörjning av mjukgörande kräm och avtorkning av hörapparat. Personlig hygien beviljas i normalfallet dagligen.

Toalettbesök

I insatsen utöver själva toalettbesöket ingår även byte av inkontinensskydd, tömma kateter och tömning av fristående hygienstol. Beviljas i normalfallet dagligen.

På- och avklädning

I insatsen ingår stöd vid på- och avklädning, helt eller delvis. Beviljas i normalfallet dagligen.

Förflyttningar

I insatsen ingår alla förflyttningar i eller i närheten av bostaden som den enskilde behöver göra men inte klarar på egen hand. Beviljas i normalfallet dagligen.

Måltidshjälp

I Insatsen ingår stöd med insatserna frukost, middag, mellanmål, kvällsmat, vilka beviljas separat. Insatsen innefattar uppvärmning av färdiglagad mat, tillredning av enklare mat, dukning, uppläggning av mat, servering av måltiden, avdukning och avtorkning av bord och bänkar. Måltidshjälp beviljas i normalfallet dagligen.

Stöd vid måltid

I insatsen ingår matning och/eller sällskap under hela eller delar av måltiden för att stimulera lusten att äta. Beviljas i normalfallet dagligen.

Dusch

I insatsen ingår dusch, hårtvätt, föna hår, lägga upp på spolar, nagelvård, upptorkning och iordningställande av hygienutrymmen alternativt helavtvättning i sängen. Hjälp med dusch beviljas i normalfallet en gång i veckan.

Tillsyn

Tillsyn beviljas när man önskar förvissa sig om att inget onormalt inträffat, i sådana fall där den enskilde inte själv kan påkalla hjälp eller där risken att falla är särskilt stor. I insatsen ingår att den enskilde får kortare besök av personal alternativt telefonkontakt.

Egenvård

I insatsen ingår till exempel hjälp med stödstrumpor, påminnelse/handräckning av medicin, ögondroppar och hjälp med inhalationer. All egenvård ska vara ordinerad av legitimerad personal för att gå under denna insats.

Social samvaro

I insatsen ingår samvaro och social aktivitet i hemmet eller aktiviteter utomhus. Insatsen beviljas i normalfallet vid ett tillfälle per vecka.

Handläggningstid 3 veckor.

Nattbesök

I insatsen ingår personlig omsorg nattetid. I normalfallet beviljas ett besök per natt. Om ett utökat behov finns under en kortare period ska det framgå av beslutet. Finns behov av fler än ett besök per natt under en längre tid ska beslut tas i samråd med enhetschef. Nyinsatta nattbesök ska följas upp inom tre veckor.

Korttidsvistelse

Korttidsvistelse kan beviljas då den enskildes behov av vård, omsorg och trygghet för tillfället inte kan tillgodoses i den egna bostaden. Korttidsvistelse beviljas i regel under en kortare period från en till två veckor beroende på behovets omfattning. Förlängning av beslut tas i samråd med enhetschef. Korttidsvistelse kan även beviljas för en längre period då den enskilde fått beslut om särskilt boende och den enskildes behov inte längre kan tillgodoses genom hemtjänstinsatser i det ordinära boendet. Beslut om korttidsvistelse som beviljas för en längre period i väntan på särskilt boende ska tas i samråd med enhetschef och följas upp minst var 4:e vecka.

Det kan också beviljas som avlösning för att göra det möjligt för anhöriga att få vila.
Handläggningstid 1 vecka.

Växelvård

Växelvård beviljas vid behov om avlösning för anhörig föreligger eller för att förlänga boendet i ordinärt boende.

Växelvård beviljas i normalfallet med 1 vecka i månaden för somatiskt boende och 2 veckor i månaden för demensboende. Handläggningstid 3 veckor.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Biståndsbedömt trygghetsboende kan beviljas då den enskilde är i behov av trygghet och social gemenskap i en utsträckning som inte kan tillgodoses i den egna bostaden. Beslut om biståndsbedömt trygghetsboende gäller tills vidare. Uppföljning av insatsbehov görs genom hemtjänstbeslutet. Handläggningstid 6 veckor. Biståndsbedömt trygghetsboende är en insats som jämförs med hemtjänst och är inte ett särskilt boende beslut. Det biståndsbedömda trygghetsboende är för personer som har behov att bryta isolering och ensamhet trots hemtjänstinsatser.

Särskilt boende

Insatsen kan beviljas då den enskildes behov av vård och omsorg och trygghet inte kan tillgodoses i den egna bostaden. När en enskild har omfattande insatser både dag- och nattetid kan en kostnadsjämförelse vara betydande för bedömning av insats. Beslut om särskilt boende ska tas i samråd med enhetschef. Handläggningstid 3 månader.

Parboende

I enlighet med 5 kap. 5 § Socialtjänstlagen finns möjlighet till parboende.

Makar/sambos/registrerad partner har rätt att bo i samma rum, samma lägenhet eller inom samma boende. Möjligheten gäller såväl om enbart den ena parten har behov av särskilt boende som om båda parter har behovet.

Hospice

Enskild får själv skicka in ansökan om Hospiceplats. Biståndshandläggare lyfter ärendet till sektor omsorgs sektorschef som fattar beslutet om Hospice. Hospice är inte en insats som är biståndsbedömd enligt Socialtjänstlagen.

Övriga insatser

Avlösning

Insatsen innebär att hemtjänstpersonal är hemma hos den enskilde under tiden som en anhörig är iväg. Insatsen ska bidra till att den enskildes anhörig blir avlastad. Anhörigs behov avgör omfattningen. Avlösning upp till tolv timmar per månad är avgiftsfritt. Handläggningstid 3 veckor.

Dagverksamhet för personer med minnesproblematik

Insatsen kan beviljas för att bibehålla befintliga fysiska och psykiska funktioner och för att avlasta anhöriga under någon eller några av veckans dagar. Beslutet specificerar inte antal dagar på dagverksamhet. Kan beviljas för den med konstaterad alternativt misstänkt demenssjukdom eller kognitiv svikt. Handläggningstid 3 veckor.

Ledsagning

Insatsen kan beviljas då den enskilde har behov av hjälp för att ta sig till olika aktiviteter utanför hemmet och inte kan få hjälpen på annat sätt. Insatsen beviljas i normalfallet vid enstaka tillfällen eller med ett visst antal timmar per månad. Handläggningstid 3 veckor.

Handläggningstider

Nedan anges maxgräns för handläggningstid. Förändringar av handläggningstider beslutas i sektor omsorgs ledningsgrupp.

Hem från sjukhus/korttids	Omgående
Hemtjänst daglig	1 vecka
Hemtjänst övrigt	3 veckor
Matdistribution	3 veckor
Trygghetslarm	3 veckor
Ledsagning	3 veckor
Avlösning i hemmet	3 veckor
Dagverksamhet	3 veckor
Korttidsvistelse	1 vecka
Biståndsbedömt trygghetsboende	6 veckor
Särskilt boende	3 månader
Växelvård	3 veckor

Förvalta riktlinjerna

Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten har en rutin för att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt sätt. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om styrdokumentet.

Målgruppen för riktlinjerna ansvarar för att ta del av och efterleva dem.

Avvikelser och förslag

Den som läser riktlinjerna och upptäcker avvikelser eller har kännedom om sådant som påverkar riktlinjerna såsom förändringar i lagstiftning, avvikelser eller har förslag till förändringar meddela kontaktperson för riktlinjerna.

Kommunförvaltningen
Maria Ottosson Lundström
telefon 0304-334134
e-post: maria.ottossonlundstrom@orust.se

Habiliteringsersättning 2025

Förslag till beslut

Utskottet för omsorg beslutar att:

Ge sektorn i uppdrag att hos Socialstyrelsen rekvirera statsbidrag i syfte att höja habiliteringsersättningen från 60 kr till 85 kr per närvarodag.

Sammanfattning av ärendet

Socialstyrelsen har i uppdrag att även 2025 fördela stimulansbidrag till kommuner för habiliteringsersättning. Syftet med statsbidraget är att införa, bibehålla eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS.

Statsbidraget ska fördelas efter rekvisition och omfattar totalt 348 500 000 kronor under 2025. Varje kommun kan rekvirera ett belopp utifrån en fördelningsnyckel som Socialstyrelsen tagit fram. Fördelningsnyckeln bygger på antalet deltagare i daglig verksamhet enligt LSS och enligt den senaste statistiken från Socialstyrelsen.

Enligt fördelningsnyckeln kan Orust kommun rekvirera 417 130 kronor som får användas under 2025.

Regeringens intention med statsbidraget är att uppmuntra kommuner att införa habiliteringsersättning, men det är inte obligatoriskt.

[Habiliteringsersättning - Socialstyrelsen](#)

Utredning och bedömning

Habiliteringsersättning är en ersättning som i huvudsak syftar till att stimulera och motivera deltagande i daglig verksamhet, och inte deltagarnas huvudsakliga försörjning som vanligtvis består av aktivitetsersättning eller sjukersättning.

Orust kommun

POSTADRESS
473 80 Henån

BESÖKSADRESS
Centrumhuset
Ävägen 2-6

TELEFON
0304-33 40 00

E-POST
kommun@orust.se
HEMSIDA
www.orust.se

BANKGIRO
645-8368
ORG. NR
212000-1314

Kommunfullmäktige beslutade (KF 2018-11-08 § 129 punkt 11) att höja habiliteringsersättningen från 37 kr till 60 kr per dag från och med 2019. Ingen ytterligare höjning av dagersättningen har skett sedan dess. Kommunen har årligen rekviderat statsbidrag för att bibehålla tidigare höjning samt till extra bonusutbetalningar i juli och december.

Socialstyrelsens redovisning för 2023 visar att ersättningen i Sveriges kommuner varierade mellan 25 och 157 kronor per heldag, med en medelersättning på cirka 85 kronor per heldag, jämfört med 2020 då medelersättningen var 60 kr per dag. Kommunerna har betonat vikten av denna ersättning som ett ekonomiskt stöd och för att deltagarna ska känna att deras arbete är meningsfullt.

Bedömning

För att anpassa habiliteringsersättningen till den genomsnittliga nivån i landet, föreslås en höjning från 60 till 85 kronor per dag. Genom att rekvidera statsbidraget för 2025 och att inte genomföra två extra bonusutbetalningar är denna höjning möjlig att genomföra utan utökning i budget. Att betala en högre dagersättning utifrån närvarodagar på daglig verksamhet stämmer mer överens med habiliteringsersättningens syfte att motivera till sysselsättning.

Kommunen betalade 2024 ut totalt 931 000 kr i habiliteringsersättning, inklusive extra bonusutbetalning (60 kr/närvarodag + bonusutbetalning 7000 kr till samtliga deltagare).

Beräknad kostnad för habiliteringsersättning med den föreslagna höjningen är 927 000 kr 2025. Avsatt budget inklusive statsbidraget för 2025 är 1 017 000 kr, vilket ger ett visst utrymme för fler deltagare alternativt extra utbetalning om inte hela statsbidraget använts vid slutet av året.

Efter 2025

Det är oklart om regeringen kommer ge kommunerna fortsatt bidrag för habiliteringsersättning efter 2025. Socialstyrelsen har tidigare informerat om att en utredning pågår om det nationellt ska beslutas om en obligatorisk habiliteringsersättning, men det finns inget beslut.

En fortsatt utbetalning av habiliteringsersättning på samma nivå efter 2025 förutsätter att kommunen får fortsatt statsbidrag eller en utökning i budget, vilket då får inkluderas i ordinarie budgetarbete.

Orust kommun

POSTADRESS
473 80 Henån

BESÖKSADRESS
Centrumhuset
Ävägen 2-6

TELEFON
0304-33 40 00

E-POST
kommun@orust.se
HEMSIDA
www.orust.se

BANKGIRO
645-8368
ORG. NR
212000-1314

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-02-28

Beslutet skickas till

Sektor omsorg

ORUST KOMMUN
Kommunförvaltningen

Maria Ottosson Lundström
Verksamhetschef Socialt stöd

Orust kommun

POSTADRESS

473 80 Henån

BESÖKSADRESS

Centrumhuset
Ävägen 2-6

TELEFON

0304-33 40 00

E-POST

kommun@orust.se

HEMSIDA

www.orust.se

BANKGIRO

645-8368

ORG. NR

212000-1314

Hälsotal 2024	november 2024			november 2023			december 2024			december 2023			Ackumulerat 2024			Ackumulerat 2023		
	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort
Orust kommun	10,9%	6,0%	4,9%	10,9%	5,7%	5,2%	10,9%	5,7%	5,3%	10,9%	5,2%	5,7%	9,6%	5,0%	4,6%	10,0%	4,8%	5,2%
Sektor Omsorg	13,2%	7,5%	5,7%	13,6%	7,1%	6,5%	13,0%	6,9%	6,1%	13,1%	6,2%	6,9%	12,4%	6,7%	5,7%	12,6%	6,2%	6,4%
Äldreomsorg total	15,3%	9,1%	6,2%	16,6%	9,2%	7,4%	14,0%	7,7%	6,4%	16,8%	8,3%	8,5%	15,1%	8,6%	6,5%	15,0%	7,3%	7,7%
Äldreomsorg (OC)	0,9%	0,9%	0,0%	1,3%	0,0%	1,3%	0,7%	0,0%	0,7%	2,7%	0,0%	2,7%	3,6%	1,5%	2,1%	3,0%	0,2%	2,8%
Säbo	15,8%	8,7%	7,2%	15,5%	8,2%	7,4%	13,0%	6,3%	6,7%	16,4%	7,4%	9,0%	15,3%	8,1%	7,2%	14,5%	6,5%	8,0%
Kaprifolgården	15,4%	6,8%	8,6%	19,5%	8,0%	11,6%	13,4%	5,9%	7,5%	23,1%	7,9%	15,2%	16,7%	7,6%	9,1%	21,6%	9,9%	11,7%
Ängsviken-	17,4%	7,0%	10,4%	11,9%	6,7%	5,3%	9,3%	0,2%	9,1%	5,3%	3,0%	2,3%	9,6%	3,5%	6,1%	9,5%	3,1%	6,4%
Fyrklövern	18,4%	14,5%	3,9%	13,3%	8,9%	4,4%	11,4%	6,9%	4,5%	9,6%	4,8%	4,8%	15,4%	10,7%	4,7%	14,2%	7,7%	6,5%
Gullvivan	20,8%	14,6%	6,2%	19,7%	9,2%	10,5%	23,8%	16,2%	7,6%	28,0%	13,6%	14,4%	25,3%	17,5%	7,8%	21,2%	10,7%	10,5%
Strandgården/Strandgården-	13,4%	5,6%	7,9%	18,7%	12,1%	6,7%	6,9%	4,0%	2,9%	21,8%	12,9%	8,9%	14,0%	6,8%	7,2%	12,0%	4,5%	7,5%
Natt/dagverksamhet/vaktmästare	11,4%	3,2%	8,2%	9,7%	3,0%	6,7%	16,1%	5,9%	10,2%	11,8%	2,7%	9,2%	11,6%	2,6%	9,0%	7,0%	1,7%	5,3%
Ängsviken-- natt (077333)	5,2%	0,0%	5,2%				9,2%	0,0%	9,2%				9,4%	0,7%	8,7%			
Hemtjänst	16,7%	10,9%	5,8%	21,0%	12,5%	8,5%	17,1%	10,6%	6,5%	19,5%	10,9%	8,6%	16,4%	10,4%	6,0%	17,8%	9,5%	8,3%
Torp/Myckleby hemtjänst(077580)	21,8%	16,1%	5,8%	20,2%	5,3%	14,9%	21,2%	14,6%	6,6%	24,2%	11,7%	12,5%	23,5%	15,2%	8,3%	16,4%	6,8%	9,6%
Röra hemtjänst(077510)	7,4%	0,0%	7,4%	9,8%	8,7%	1,1%	11,6%	0,0%	11,6%	8,3%	0,0%	8,3%	4,6%	0,0%	4,6%	13,0%	6,4%	6,6%
Svanesunds hemtjänst(077520)	21,1%	15,2%	5,9%	22,8%	15,2%	7,6%	15,2%	13,9%	1,3%	22,2%	5,6%	16,6%	19,1%	12,0%	7,1%	18,9%	10,1%	8,8%
Morlanda hemtjänst(077530)	15,6%	11,8%	3,8%	23,9%	16,7%	7,2%	15,9%	12,1%	3,8%	19,3%	16,5%	2,8%	16,8%	12,1%	4,7%	22,4%	16,8%	5,6%
Tvets hemtjänst (077 570)	19,4%	14,0%	5,4%	28,0%	12,8%	15,2%	16,0%	13,8%	2,2%	28,6%	14,3%	14,3%	23,7%	17,4%	6,3%	16,7%	6,0%	10,7%
Samordnare hemtjänst (077571)	0,0%	0,0%	0,0%	24,2%	24,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	25,0%	0,0%	8,8%	7,7%	1,1%	9,8%	4,3%	5,5%
Hemtjänst natt(077581)	23,5%	13,8%	9,7%	24,6%	10,0%	14,7%	35,8%	15,1%	20,7%	18,5%	8,6%	9,9%	17,2%	9,8%	7,4%	24,2%	12,2%	12,1%

Hälsotal 2024	november 2024			november 2023			december 2024			december 2023			Ackumulerat 2024			Ackumulerat 2023		
	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort
Orust kommun	10,9%	6,0%	4,9%	10,9%	5,7%	5,2%	10,9%	5,7%	4,6%	10,9%	5,2%	5,2%	9,6%	5,0%	4,6%	10,0%	4,8%	5,2%
Sektor Omsorg	13,2%	7,5%	5,7%	13,6%	7,1%	6,5%	13,0%	6,9%	5,7%	13,1%	6,2%	6,4%	12,4%	6,7%	5,7%	12,6%	6,2%	6,4%
Socialt stöd total	9,9%	4,6%	5,4%	10,6%	5,8%	4,8%	10,4%	4,7%	5,8%	8,6%	4,1%	4,5%	8,9%	4,4%	4,5%	9,0%	4,3%	4,7%
Socialt stöd (OD)	5,3%	0,0%	5,3%	7,0%	5,0%	2,0%	12,6%	0,0%	12,6%	4,5%	4,0%	0,5%	6,7%	2,8%	4,0%	4,7%	1,5%	3,2%
Styrmansvägen (PF)	7,9%	5,1%	2,8%	4,5%	0,0%	4,5%	9,6%	0,0%	9,6%	13,0%	0,0%	13,0%	7,9%	0,9%	7,0%	4,0%	0,0%	4,0%
Ekelyckan (PE)	16,9%	9,5%	7,4%	21,0%	10,2%	10,8%	14,8%	10,5%	4,3%	13,7%	9,4%	4,3%	11,6%	8,5%	3,1%	15,4%	7,7%	7,7%
Skansvägen (PG)	15,4%	12,2%	3,2%	20,8%	7,8%	13,0%	15,6%	12,1%	3,5%	12,9%	5,2%	7,8%	15,4%	8,7%	6,7%	19,8%	12,2%	7,6%
Ringserödsvägen (PC)	33,8%	23,6%	10,3%	11,8%	0,0%	11,8%	23,5%	18,7%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	21,3%	10,2%	11,1%	10,0%	10,0%	0,1%
Knutshöjden (OÖ)	2,6%	0,0%	2,6%	14,3%	14,3%	0,0%	2,4%	0,0%	2,4%	16,3%	13,3%	3,0%	6,9%	3,9%	3,0%	4,6%	2,4%	2,2%
Kaprifolvägen (OX)	6,5%	0,0%	6,5%	17,8%	15,5%	2,3%	11,2%	0,0%	11,2%	18,8%	15,4%	3,4%	6,4%	1,1%	5,3%	12,2%	3,6%	8,6%
Stödteam SP(OÄ) Strandkanten(OZ)	4,1%	2,6%	1,5%	20,0%	13,8%	6,2%	7,0%	4,7%	2,3%	7,3%	3,6%	3,7%	9,8%	6,3%	3,5%	20,7%	16,0%	4,7%
Daglig verksamhet (PD)	9,0%	2,7%	6,3%	7,4%	1,5%	5,9%	6,0%	4,0%	2,0%	6,8%	0,2%	6,6%	7,5%	1,8%	5,7%	8,5%	2,6%	5,9%
Ifo Vuxen (OG)	6,4%	0,0%	6,4%	8,8%	1,1%	7,7%	6,7%	0,0%	6,7%	4,2%	0,0%	4,2%	5,1%	1,5%	3,6%	6,4%	1,8%	4,6%
Ifo Barn & Unga (OO)	9,7%	5,8%	3,9%	2,7%	1,2%	1,6%	8,2%	6,1%	2,2%	2,9%	1,2%	1,7%	7,0%	3,1%	3,9%	3,0%	1,3%	1,7%
Arbetsliv & Försörjning (OK)	8,4%	7,3%	1,1%	13,7%	8,8%	4,9%	13,6%	8,2%	5,4%	12,4%	5,2%	7,2%	12,3%	9,7%	2,6%	11,2%	6,4%	4,8%
Änggården (PR)	20,2%	0,0%	20,2%				16,4%	0,0%	16,4%				6,9%	1,1%	5,8%			

Hälsotal 2024	november 2024			november 2023			december 2024			december 2023			Ackumulerat 2024			Ackumulerat 2023		
	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort	Total	Lång	Kort
Orust kommun	10,9%	6,0%	4,9%	10,9%	5,7%	5,2%	10,9%	5,7%	5,3%	10,9%	5,2%	5,7%	9,6%	5,0%	4,6%	10,0%	4,8%	5,2%
Sektor Omsorg	13,2%	7,5%	5,7%	13,6%	7,1%	6,5%	13,0%	6,9%	6,1%	13,1%	6,2%	6,9%	12,4%	6,7%	5,7%	12,6%	6,2%	6,4%
Vård och omsorg total	12,4%	7,5%	4,9%	9,9%	3,8%	6,1%	14,6%	8,0%	6,6%	9,3%	3,9%	5,4%	10,1%	5,1%	5,0%	10,6%	5,4%	5,3%
Vård och omsorg (OA)	14,3%	14,3%	0,0%	15,7%	15,7%	0,0%	15,9%	14,3%	1,6%	18,5%	15,7%	2,8%	15,8%	15,4%	0,5%	15,6%	15,3%	0,3%
Personalpoolen	15,1%	0,0%	15,1%	15,5%	0,0%	15,5%	10,8%	0,0%	10,8%	2,9%	0,0%	2,9%	8,9%	0,0%	8,9%	7,8%	0,8%	7,0%
Sjuksköterskeenheden (OL+OÅ)	13,3%	9,0%	4,4%	7,2%	3,3%	3,9%	14,9%	8,4%	6,5%	10,0%	2,8%	7,2%	9,2%	3,4%	5,8%	8,4%	3,1%	5,3%
Ängsviken Korttidsboende(077331)	23,7%	20,1%	3,6%				37,4%	24,3%	13,1%				23,1%	15,0%	8,1%			
Rehabenheten	13,6%	9,3%	4,3%	6,6%	5,3%	1,3%	9,8%	9,8%	0,0%	7,9%	6,9%	1,0%	8,6%	6,4%	2,2%	12,5%	8,0%	4,5%
Verksamhetsstöd sektor omsorg (Service-&utv)	1,6%	0,0%	1,6%	5,3%	0,0%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%	1,4%	0,8%	0,0%	0,8%	2,1%	0,0%	2,1%
Personlig assistans	5,1%	0,0%	5,1%	4,9%	0,0%	4,9%	9,0%	0,0%	9,0%	4,6%	0,0%	4,6%	4,1%	0,0%	4,1%	8,0%	2,0%	6,0%